

POLYHISTOR

GÁL FERENC
EGYETEM

TUDOMÁNY ÉS MŰVÉSZET

Gál Ferenc Egyetem, Pedagógiai Kar, Szarvas 2022./1.

TDK konferencia

A Gál Ferenc Egyetem szarvasi Pedagógiai Kara 2022. május 4-én tartotta Tudományos Diákköri Konferenciáját. A rendezvény versenyzői, hallgatói személyesen és online is részt vehettek a konferencián. A köszöntők után az első és a harmadéves óvodapedagógus hallgatók művészi munkáiból készült kiállítást Baráth Nóra festőművész, szarvasi oktató nyitotta meg. A pedagógusi munkát kísérő alkotások között voltak virágszirom-kompozíciók, különleges technikákkal készült festmények, bábok.

A Kar pedagógusjelöltjei három szekcióban, valamint a középiskolás tanulók egy külön szekcióban mutatták be kutatásaikat az irodalom, néphagyományok, sport, egészséges életmód, digitális kultúra, képességfejlesztés és pedagógia témaköreiben. A konferenciát záró eredményhirdetést követően tavaszi hangversenyt tartott a Pedagógiai Kar kórusa Aradi Zsolt művésztanár vezényletével. Zongora és gitár kísérettel előadott darabok köszöntötték a győzteseket, és tavaszváró pillanatokat varázsoltak a közönségnek. A diákköri előadások, valamint a kiállítás és a hangverseny bepillantást nyújtottak a kari tehetségműhelyek munkájába. Gratulálunk az előadóknak, a témavezetőknek, a kiállítóknak, az énekkarnak! Az országos TDK konferenciára továbbjutóknak további sikereket kívánunk! A rendezvény megvalósítását segítette az NTP-HHTDK-21 pályázat.

A pedagógusjelöltek diákköri konferenciájának eredményei:

Első helyezést értek el:

Groska Adrienn csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgató a Babaúszás: csecsemők és kisgyermek kapcsolata a vízzel című előadásával (témavezető Dr. Fest Sarolta professzor emerita), Lehoczki Lilla óvodapedagógus hallgató az Óvodapedagógus lehetőségei az artikulációs zavarral küzdő gyermekek fejlesztése érdekében című dolgozatával (témavezető: Dr. B. Kis Attila docens), és Propszta Rita óvodapedagógus hallgató a Kisgyermek és a digitális világ kapcsolata című kutatásával (témavezető: Szabóné Dr. Balogh Ágota docens).

Második helyezést értek el:

Győre Ildikó tanítójelölt a Képességfejlesztés lehetősége digitális eszközök segítségével című dolgozatával (témavezető: Szabóné Dr. Balogh Ágota docens); Ölveczky Krisztina óvodapedagógus hallgató az Egészséges életmódra nevelés; Táplálkozási szokások és a BMI kapcsolata az óvodában című kutatásával (témavezető: Dr. Halasi Szabolcs főiskolai tanár); Ónodi Klaudia Alexandra óvodapedagógus hallgató Az internet hatása a gyermekekre című előadásával (témavezető: Szabóné Dr. Balogh Ágota docens); és Pappné Vesztergom Andrea tanító szakos hallgató a Sárközi Márta irodalomszervezői tevékenysége a XX. századi magyar irodalomban (témavezető: Dr. B. Kis Attila docens) című kutatása.

Harmadik helyezést értek el:

Kolonitsné Fiser Noémi Nikolinka óvodapedagógus hallgató a Zenei képességek fejlesztése a sóskúti Dimbes-Dombos Óvodában – a helyi néphagyományok és népi gyermekjátékok alkalmazásával című dolgozatával (témavezető: Aradi Zsolt tanársegéd); Rejtő Hajnalka Éva óvodapedagógus hallgató az Órtilos hiedelemvilága és szokásrendje a XX. század második felében című előadásával (témavezető: Dr. B. Kis Attila, docens); Strausz Adrienn Zsuzsa román nemzetiségi óvodapedagógus hallgató az Utilizarea bilingvismului în educația preșcolară centrată pe proiecte című kutatásával (témavezető: Dr. Birescu Mihaela, nyelvtanár); Urbán Mónika óvodapedagógus hallgató az Óvodáskorú gyermekek kapcsolata a digitális eszközökkel, ezek hatásai (témavezető: Szabóné Dr. Balogh Ágota f. docens) című munkájával.

Köszöntő

Kedves Olvasó!

Engedje meg, hogy a Gál Ferenc Egyetem Pedagógia Karának dékánjaként köszöntsem a „Polyhistor” immár kilencedik lapszámában. Kiadványunk fókuszában most is a tehetséggondozás áll, s a korábbi hagyományoknak megfelelően ez alkalommal sem kizárólag csak a Tudományos Diákköri Konferencián bemutatott dolgozatok összefoglalóit adja közre, hanem mellette hírekkel, rövid tudósításokkal, képanyaggal igyekszik bepillantást nyújtani a Karon működő tehetségműhelyek munkájába. A 2021/22-es tanév jelentősége mégis az, hogy felkészülés volt a kétévente megrendezésre kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferenciára, s az itt megjelenő absztraktok mögött álló hallgatói kutatómunka egy része bemutatásra is kerül 2023 áprilisában a XXXVI. OTDK keretében. A hallgatóinknak ezúton is köszönjük eddigi kutatóalkotó munkájukat, és sok sikert kívánunk majd az országos megmérettetéshez! A konzulenseknek szintén köszönjük hallgatókat támogató, segítő tevékenységét! Kedves olvasó, Ön pedig fogadja szeretettel és olvassa érdeklődéssel újságunkat!

Dr. Katona Krisztina dékán

TDK

„Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, valamint tudományos műhelyein való részvétel és a lebonyolítási feladatok ellátása” című NTP-HHTDK-21 pályázat. A pályázat keretében a TDK konferencia szervezése mellett tudományos, szakmai attitűdök kibontakozását segítő kurzusokat, szakmai megbeszéléseket szerveztünk a hallgatók számára (55 fő) blended learning formában, illetve támogattuk konferencián való részvételüket, publikációik megjelenését. A TDK tehetségműhelyeket számára beszereztünk szakkönyveket, művészeti segédanyagokat, digitális rajztáblákat. Zenei és vizuális tehetségek számára külön programokat is szerveztünk.

Különdíjat kaptak:

Ondos Tímea csecsemő és kisgyermeknevelő szakos hallgató a Mesék bölcsődés korban (Szülők és kisgyermeknevelők által kitalált történetek) című kutatására (témavezető: Dr. Katona Krisztina, f. tanár); Matus-Patucz Viktória óvodapedagógus hallgató a Képességfejlesztés lehetősége Bee-Bot robot segítségével című előadására (témavezető: Szabóné Dr. Balogh Ágota f. docens); Póka-Tóth Melinda óvodapedagógus hallgató a Népi kismesterségek megjelenítésének lehetőségei az óvodai nevelésben (témavezető: Dr. Katona Krisztina, f. tanár) című kutatására; és Puha Eszter Aida tanító szakos hallgató a Fejlesztő lehetőségek a COVID19-világjárvány hatásainak enyhítése érdekében, a Békés megyei diákok és pedagógusok körében (témavezető: Szabóné Dr. Balogh Ágota f. docens) című előadására.

A középiskolás diákok szekciójában a Gyulai Szakképzési Centrum Székely Mihály Technikum középiskolásai versenyeztek. Első helyezést értek el Nédó Ivett Maria Montessori élete, munkássága, és Tornyik Réka Kinga Waldorf óvodák című előadásukkal. Témavezetőjük Dr. Lestyán Erzsébet f. docens volt.

Középiskolásokat is bevontunk a TDK rendezvényeinkbe. Mentorok segítségével megismerkedtek a tudományos kutatással. Két tanuló részt vett TDK-án.

TDK dolgozatok rezüméi

GROSKA ADRIENN: BABAÚSZÁS: CSECSEMŐK ÉS KISGYERMEKEK KAPCSOLATA A VÍZZEL

TÉMAVEZETŐ: DR. FEST SAROLTA

Szakedolgozatot a babaúszás témakörében írtam. Dolgozatom célja az volt, hogy a kutatásom során tapasztalt esetekkel felhívjam a figyelmet a babaúszás előnyeire, mint az egészséges fejlődés támogatójára. A csecsemők vízzel való kapcsolatára már évszázadokkal ezelőtt felfigyeltek, melynek hatására vizsgálműveket kezdtek, hogyan viselkednek a vizes közegben a csecsemők. Dolgozatomban röviden bemutattam a történeti és szakirodalmi háttérrel, melyek megalapozták ezt a témát. A téma első kutatói között voltak – többek között – Csarkovszkij, Liselot Diem, Dr. McGraw, Magyarországon pedig Bánhegyi Gábor, illetve Kalovits István. A babaúszás mára már világszerte elterjedt szülő-gyermek foglalkozás, hiszen a szülők előszeretettel választják ezt a programot gyermekük számára. A babaúszás a bűvárreflexre épül, melynek lényege, hogy amikor a csecsemő légzőnyílásait víz éri, ösztönösen elzárja azokat és nem vesz levegőt. Erre a képességre nagyjából 4-6 hónapos koráig képes ösztönösen, majd a babaúszás foglalkozások hatására átalakul tudatos lélegzetvisszatartásra. Témám kifejtése során bemutattam a babaúszás biológiai háttérét, központban tartva az adott életkor mozgásfejlődését és annak fontosságát. A magzati időszak után először általában az otthoni környezetben találkozik a gyermek a vízzel, majd ha szülő úgy dönt, akkor a babaúszás keretében belül folytatja tovább a vízi kapcsolatot. Ez idő alatt a gyermek tudatosan felépített foglalkozáson vehet részt szülőjével. Magyarországon is számos lehetőség van erre, melyek közül néhányra dolgozatomban is kitértem. Szakedolgozatom második felében a babaúszás előnyeit és hatásait ismertettem, majd bemutattam a kutatási munkámat és annak eredményeit. A kutatásomban az interjú és a kérdőív módszereit alkalmazva gyűjtöttem információt – többek között – a babaúszás felépítéséről, a résztvevők életkoráról, az esetleges nehézségekről és megoldásokról, a csecsemőre gyakorolt hatásokról és a szülői részvétel arányairól. A kérdőív célcsoportja azon magyar és angol szülők voltak, akiknek gyermekük jár vagy járt babaúszásra. Az interjú során 3 magyar babaúszás oktatók kérdeztem a foglalkozásokról (pl. felépítés, eszközök), azok céljáról, valamint a résztvevőkről. A kutatásom által azt az eredményt kaptam, hogy a babaúszás komplex módon hat a csecsemőkre, vagyis segíti a mozgásfejlődést, a szocializációs- és személyiségfejlődést, valamint erősíti a szülő-gyermek kapcsolatot is. Ezen felül kiküldtem még egy kérdőívet, melyet Anglia és Magyarország babaúszás programjának összehasonlítása végett készítettem.

Ez utóbbival arra szerettem volna felhívni a figyelmet, hogy vannak különbségek, és érdemes lehet a különböző országok babaúszás foglalkozásait és azok körülményeit vizsgálni.

KOLONITSNÉ FISER NOÉMI NIKOLINKA: ZENEI KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE A SÓSKÚTI DIMBES-DOMBOS ÓVODÁBAN — A HELYEI NÉPHAGYOMÁNYOK ÉS NÉPI GYERMEKJÁTÉKOK ALKALMAZÁSÁVAL.

TÉMAVEZETŐ: ARADI ZSOLT

A kisgyermek elsődleges tevékenységi formája a játék, ami által a legjobban fejlődik. Minden életkornak megvan a meghatározó játékformája, hiszen a gyermek fejlődésével a játék is sokat változik. A népi játékok is végigkísérik a gyermekek fejlődését, hiszen minden életszakaszban megtalálhatóak, alkalmazhatóak. Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy van-e helyük és szerepük egyáltalán, a mai digitalizált társadalomban a népi gyermekjátékoknak. Kifejtik e mostanság is fejlesztő, nevelő hatásukat. Be tud-e épülni, beépíthető-e a néphagyomány egy óvoda életébe. A kérdésekre a szakirodalom feldolgozásán túl egyéni kutatómunkával is kerestem a választ. A kutatási módszerek közül a mennyiségi (kvantitatív) megközelítés leggyakoribb fajtáját, a kérdőíves kutatást alkalmaztam, és a számszerűsített adatokkal vizsgáltam hipotéziseimet. Be szeretném mutatni többek között előadásomban, hogy mik az énekes gyermekjátékok, hogyan lehet ezeket a játékokat kategorizálni, és hogy milyen területeket, készségeket és képességeket fejlesztenek szinte észrevétlenül, játékosan. Ki fogok térni arra is, hogy ezek a fejlesztési lehetőségek, hogyan épülnek be a sóskúti hagyományokba, valamint az óvoda életébe. Összegzés képpen rá szeretnék mutatni arra, hogy a népi gyermekjátékok pótolhatatlanok a gyermekek életében,

TDK felkészítés

A GFE Pedagógiai Karán 2022. március 7-11. között tudományos szakmai attitűdök kibontakozását segítő kurzusok, illetve TDK motivációs napok zajlottak. A kar nappali tagozatos hallgatói személyesen vettek részt a rendezvénysorozaton, az intézmény levelezős hallgatói pedig online kapcsolódhattak be a programokba. A TDK projekt részeként a Kar oktatói közül öten tartottak előadást: Dr. Katona Krisztina dékán, f. tanár a tudományos stílus jellemző sajátosságairól, a TDK dolgozatok nyelvi, formai követelményeiről; Szabóné Dr. Balogh Ágota dékánhelyettes, f. docens a TDK-OTDK rendszeréről, a TDK dolgozatok prezentálásáról, a szóbeli bemutatás követelményeiről és értékeléséről; Dr. Szilvássy Orsolya tanszékvezető, f. tanár prezentációjában példákat mutatott be a nemzetiségi nyelvi témakörök és szakirodalom feldolgozásáról; Dr. B. Kis Attila f. docens irodalmi, néprajzi példákon keresztül illusztrálta a témaválasztás és a dolgozatírás sajátosságait; Dr. Lestyán Erzsébet adjunktus pedig a tehetséggondozás fontosságáról, a tehetség-témakör TDK dolgozatként való feldolgozásáról szolt. A motivációs napok keretében művészeti tevékenységek segítettek a hallgatók attitűdkiakítását.

Zenei programok

A zenei napok keretében kórusműveket tanulhattak a hallgatók Aradi Zsolt oktató segítségével. A felkészítés során elsajátított műveket a TDK konferencián mutatták be.

A hallgatók vizuális tevékenységként festményeket és virágkompozíciókat készítettek Baráth Nóra oktató segítségével. Az alkotások a TDK konferencián kerültek kiállításra.

Művészeti kiállítás

ÍRTA: BARÁTH NÓRA OKTATÓ

„Minden TDK új kihívás és óriási kaland” az Országos Tudományos Diákköri Konferencia honlapja ezekkel a szavakkal kezdte sorait. Igen, a kutatás óriási kaland a gyermekek, a fiatal felnőttek, és az érett felnőttek számára egyaránt. Az ember természetesen kíváncsi a világra és kutatja miként működik az. A kutatás folyhat tudományos eszközökkel a mérhető kategóriák keretei között, pl. ha megnézzük mit jelent a kutatás szó ezt kapjuk: A magyar kutatás szó a kutat ige és az -ás rag keresztesződéséből származik írja a wikipédia. Igen ám, de ha kicsit máshogyan nézem, azt is mondhatom, hogy valaki kutatás, azaz a mélyére és valaminek, aminek a végén vizet talál, s ha tovább kutat, akkor magát a forrást leli meg. A forrást keressük, a látható dolgok mögött a tudomány és a művészet eszközeivel egyaránt. A kutatás, a megismerés, a valódi felfedezés tele van bizalommal, és bátorsággal, miszerint az előre nem tervezhető is bejöhethet a képletbe, avagy a képünkbe. Az előre nem tervezett dolgok új kihívásokat szülnék, így lép be a kutatásba a véletlen azaz az előre nem vélt minőség, a meglepetés. Izgalmas és kockázatos, amikor kilépünk a jól megszokott keretből, például az A/4-es lapméret otthonos méretét kitérítjük, és az egyéni nézőpontot a közös alkotás folyamán hozzáigazítjuk a közösség teréhez.

A kiállításon bemutatott négy festményen az I. évfolyamos óvodapedagógus hallgatók számukra ismeretlen festésmódokat próbáltak ki. Adottak voltak az alapok, meghatároztam az egyes képek színhangulatát, és a kompozíciós viszonyokat, ezek a keretek rugalmasak voltak. 4 kép 4 különböző festészeti eljárás,

hiszen a (dalos) játékok szinte észrevétlenül fejlesztenek készségeket, képességeket. Kérdőívem kérdéseire kapott válaszok kielemezése után az adatok azt bizonyították, hogy van létjogosultsága a népi, hagyományos gyermekjátékoknak, amelyek segítségével a gyerekek játékosan fejlődhetnek. Bizonyítani fogom, hogy ezen játékok megismerésének egyik első színtere, az óvoda. Fontosak az új ötletek, de szükség van a népi kultúra átadására is. A hagyományok felhasználásával, az évek-évtizedek alapján kialakult értékekre építve is lehet újat alkotni. A zenei nevelés területén erre alkalmas eszközök többek között a népi dalos gyermekjátékok, amelyek kihagyásával szegényebb és unalmasabb lenne az óvodai nevelés.

GYÖRE ILDIKÓ: KÉPESÉGFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGE DIGITÁLIS ESZKÖZÖK SEGÍTSÉGÉVEL

TÉMAVEZETŐ: SZABÓNÉ DR. BALOGH ÁGOTA

A szakdolgozatom témájának megválasztásakor azért döntöttem a digitális eszközök, és azok által történő készségfejlesztő oktatás kutatása mellett, mert ezt a területet olyan potenciálisan kiaknázatlan területnek tartom, mely méltatlanul nem kap elegendő teret még napjainkban sem, annak ellenére, hogy az oktatás, a számonkérés és számos egyéb területe is a pedagógiának ezt igényelné. A kutatásom célja az volt, hogy bebizonyítsam, hogy a digitális oktatási eszközök széleskörű felhasználási lehetőségei az oktató nevelő munka során lényegesen megkönnyítik az tanulókkal való együttműködést és segítik a tananyag tartós bevéődését. A dolgozathoz kapcsolódó kutatási munka során felmértem az általam tanított általános iskolai alsó tagozatos gyerekek esetén a digitális eszközök készségszintű használatát. Összehasonlítottam a digitális tábla oktató mechanikáját és hatékonyságát a hagyományos tárgyi eszközökkel történő oktatással. A szakmai kutatásom során a munkahelyem, a Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 3. évfolyamából választottam két azonos teljesítménymutatókkal rendelkező osztályt. Az egyik osztályt, mely 24 főből áll kineveztem kísérleti csoportnak, a másik osztályt, mely 22 főből áll pedig kontroll csoportnak. A szakdolgozattal kapcsolatos szakirodalmi és szakmai kutatásom megkezdéséig úgy gondoltam, hogy XXI. századi pedagógusként nem jelenthet számomra gondot, hogy a tanóráimba beleépítsem a digitális technikát. A kutatásom eredményéből egyértelműen látszik, hogy a digitális technikák alkalmazása az oktatás során a diákok szempontjából szinte csak előnnyel, még hozzá jelentős teljesítménymelkedéssel jár.

LEHOCZKI LILLA: ÓVODAPEDAGÓGUS LEHETŐSÉGEI AZ ARTIKULÁCIÓS ZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEKEK FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN

TÉMAVEZETŐ: DR. B. KIS ATTILA

A kutatásom az anyanyelvi fejlesztés lehetőségén belül kifejezetten az artikulációs zavarral rendelkező gyermekekre irányul. Lényegesnek és igen aktuálisnak tartom a velük való rendszeres foglalkozást a nyelvi lemaradást mutató gyermekek jelentős számának megnyilvánulása miatt. Hiszen, az utóbbi időkben egyre több a megkésett beszédfejlődésű, artikulációs zavarral iskolába lépő, első osztályt megkezdő gyermek, amely következtében tanulási nehézségek is megjelenhetnek. Ezen óvodás korú gyermekek tudatos, szakszerű, differenciált és egyénre szabott beszédnevelésével hatékonyan lehet segíteni. Annak érdekében, hogy megfelelően lehessen a gyermekek anyanyelvi nevelését folytatni, elengedhetetlen a beszéd kialakulásának és fejlődésének, az óvodás gyermek beszédjellezőinek alapos ismerete. Ezen felül szükséges tudatában állni az eltérő beszédfejlődés ismérveivel, a háromtól hét éves, illetve az azt megelőző életkorú gyermekek esetében előforduló beszéd és nyelvi zavarokkal. S ahhoz, hogy felmérjük, miért lényeges az óvodás korú gyermekek artikulációs zavarival való foglalkozás, tisztában kell lennünk azzal, hogy milyen iskolai következményeket vonhat maga után. Érdemes a szakember, a logopédus rendszeres kapcsolattartásából kiindulva, gyakori együttműködést folytatva, tanácsait, javaslatait elfogadva foglalkozni a gyermekekkel. Az óvodapedagógus pedig ezekre az ismeretekre alapozva, teljes tudatossággal végezze az anyanyelvi fejlesztő

játékokat, és szolgáljon utánozható mintaként a gyermekek számára. Kutatásom célja megvizsgálni azt, hogy az óvodapedagógusok hogyan, illetve milyen minőségben végzik az artikulációs zavarral rendelkező gyermekekkel az anyanyelvi fejlesztő játékokat. Fókuszpontba az óvodapedagógusok kerülnek, az ő munkájukat, hozzáállásukat, véleményüket, az anyanyelvi fejlesztő játékok mindennapos gyakorlatba való beillesztésének, beépítésének lehetőségeit kívánom vizsgálni. A kutatásban az alábbi kérdéskörök, tématerületek érintettek, a gyermekekre vonatkozó információkon, az artikulációs zavarok aktualitásán felül, az óvodapedagógus és logopédus közti kapcsolattartáshoz, együttműködéshez, illetve az óvodapedagógus teendőihez, módszereihez kapcsolódó kérdéscsoportok is helyet kaptak. Dolgozatom alapjának kétféle kutatási módszert választottam. Kvantitatív vizsgálatként óvodapedagógusok számára készített kérdőívvel egy általános, reprezentatív véleményt igyekszem feltárni és összefoglalni. A vizsgálatom másik részeként egy kvalitatív módszert, esettanulmány elkészítését választottam, amely egy konkrét pedagógiai jelenségre összpontosít. A kutatás folyamán természetes környezetében kerül sor a megfigyelésre, a vizsgált eset egy személyre vonatkozik, egy óvodapedagógusra, az általa végzett anyanyelvi fejlesztő játékok megvalósítását foglalja magában. A kutatási problémák feltárásához ennek a két kutatási stratégiának együttes alkalmazását találok a legmegfelelőbbnek. A fentebb említett a témakörökből kiindulva, az eredményekre alapozva, következtetéseket levonva töreksem egy átfogó tanulmány létrehozására, bemutatására, amely nemcsak saját hivatásom során szolgál segítségül, hanem mások számára is hasznosíthatóvá válhat.

ONDOS TÍMEA: MESÉK BÖLCSÖDÉS KORBAN (SZÜLŐK ÉS KISGYERMEKNEVELŐK ÁLTAL KITALÁLT TÖRTÉNETEK)

TÉMAVEZETŐ: DR. KATONA KRISZTIINA

A meséknek meghatározott jelentősége van a kisgyermekek életében, a mesélésnek, a kitalált történetek mondásának pedig jelentős szerepe van a bölcsődés korú gyermekek számára. A mesékkel való találkozásnak többféle módja van. Elsősorban a szülő feladata bevezetni a gyermeket a mesék világába, hiszen hozzá fűzi a legszorosabb bizalmi-érzelmi kapcsolat, majd az intézményes keretek között, a nevelő pedagógus is átveszi ezt a tevékenységet, a bizalmi kapcsolat kialakulását követően. A mesék világában sajátos helyet foglal el, a szülők és a kisgyermeknevelők által kitalált történetek. A gyerekek szeretik ezeket a rövid, kitalált meséket, amelyek hétköznapi eseményekről, történésekről szólnak, mert azokkal azonosulni tudnak. Az ilyen történetek segítik őket abban, hogy újra át tudják élni azt, ami velük is megtörtént. A mesélés által pedig a gyermekek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesznek szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetőség. A történeteket kitaláló felnőttek, legyen az a szülő vagy a kisgyermeknevelő, ismernie kell a mesék világát és ismernie kell a gyermeket is, akinek mesél, hiszen csak ennek a két dolognak az együttes érvényesülésével valósulhat meg az esztétikai élményt biztosító mesélési helyzet. Dolgozatomban egyrészt arra vállalkoztam, hogy a felnőttek által kitalált történetekhez kapcsolódó szakirodalom rendszerező áttekintését adjam, másrészt, hogy felnőttek által kitalált történeteket jegyezsek le, és elemezzem azokat. Kutatómunkám során 16 szülő, valamint kisgyermeknevelők által kitalált meséket/történeteket gyűjtöttem össze, amelyeket szerkezeti és tartalmi szempontok alapján rendszereztem, vizsgáltam és hasonlítottam össze, arra a kérdésre a választ, hogy milyen hasonlóságok és különbségek figyelhetők meg a két csoport által alkotott mesék esetében.

ÓNODI KLAUDIA: AZ INTERNET HATÁSA A GYERMEKEKRE

TÉMAVEZETŐ: SZABÓNÉ DR. BALOGH ÁGOTA

A TDK- dolgozat fő téma Az internet hatása a gyermekekre. A gyermekek előtt egy teljesen új világ nyílt meg, az internet világa. Ez a világ rengeteg pozitív, de egyben negatív hatással is jár. A dolgozat részletesen ismerteti a közösségi oldalakat, az internet pozitív és negatív hatásait, a függőség kialakulását, illetve az ebből való kilépés lehetőségeit, a biztonságosabb internetezést, amihez szűrőkre van szükség, és az online tanulási lehetőségeket, ami talán a legaktuálisabb a jelen világban. Három hipotézist vizsgáltam. Feltételeztem, hogy a sok időt internet előtt töltő gyermekek zárkózottabbak, mint társaik, akik kevesebbet, vagy egyáltalán nem töltenek virtuálisan, a szülők használnak szűrőprogramokat, hogy a gyermekeik csak a számukra megfelelő tartalmakat láthassák, az utolsó feltételezésem pedig, hogy a gyermekek főként játsszani használják az internetet. Ahhoz, hogy ezen feltételezéseimre választ kapjak kérdőívet készítettem, ahol 112 szülő adott választ kérdéseimre. A kérdőív eredményeként feltételezéseim közül kettő a várt eredményt hozta, egy pedig ellenkező eredményt mutatott. A kutatás eredményeképpen elmondható, hogy a kitöltő szülők többsége szerint nem lett zárkózottabb gyermekük internet használata miatt. A gyermekek többsége 1-2 órát internetezik a szülők állítása szerint. Úgy gondolom ez az eredmény nagyon befolyásolta a zárkózottságra irányuló kérdésem, természetesen pozitív irányban, hiszen a kitöltők gyermekei egészséges órakeretben használják az okoseszközöket. Szinte minden kitöltő szülő ismeri a szűrőprogram fogalmát, többségük használ is valamilyen szűrőt. A gyermekek főként játékokra használják az internetet, bár a legtöbben tanulást elősegítő játékokkal játszanak, ami mindenképp pozitív visszajelzés játékok szempontjából. Összegezve számomra egyértelművé vált, az internet hatalmas előrelépés a tanulásban. A megfelelő oldalak megtalálásával szórakoztatóan gazdagodhatnak új információkkal. Az internetfüggőséget egyszerűbb megelőzni, mint kilépni belőle, de nem lehetetlen. A gyermekek kimagasló többsége találkozott olyan tartalommal az interneten, ami nem az ő korosztályának való, ennek megelőzése érdekében érdemes valamely szűrőprogram használata. A gyermek, ha egészséges időkorlát között használja az internetet rengeteg

egy közös játék; az irányítottság és az esetlegesség összehangolási kísérletei. Az itt látható négy nagy méretű festmény mindegyikében mindenki részt vett: név szerint Bártfai Laura, Behan Gréta, Csörögi Viktória, Kukla Kitti, Lehoczki Csilla, Lukács Zsuzsanna, Madarász Laura, Tartóczki Zsanett Laura, és Török Laura.

Jómagam Baráth Nóra festőművész vagyok, lehetőséget biztosítottam a festészeti módszerek kipróbálására, részt vettem az alapozásban, előkészítettem a kartonokat, és teret engedtem a meglepetés örömeinek. Az együttműködés áldásos módon a képeken is megnyilvánul, annak ellenére, hogy az ilyen alkotásmód nem garantálja az egységes végeredményt. A lényeg az alkotási folyamatban van, a mű sikere a ráadás. Az 1. verzió a Maszkolás módszere volt: Horizontálisan hullámzó kivágások, alakzatok résein át szivaccsal nyomkodva, festőhengerrel festve alakították a kompozíciót a hallgatók, hideg, kékes színárnyalatokkal. A 2. verzió a cseppentés, fröcskölés volt: Az alapot ég színűre hengereltem, melyre Lukács Zsuzsi ágakat festett fehérrel a kivetítő segítségével, majd a többiek szórt elrendezésben, véletlenszerű fröcsköléssel hagytak virágyszerű nyomokat a felületen, így alakult ki a tavaszi színharmónia. A 3. verzió alapját meleg, vöröses színekkel úsztatott, véletlenszerű színfoltok adták, amelyre a hallgatók érdekes felületű anyagokat, terméseket, pl. fakérget, kukoricacsutkát... használtak a nyomhagyáshoz. A hallgatók körében ezek a nyomhagyási kísérletek voltak a legnépszerűbbek, az őszi hangulat hamar kialakult. A 4. verzió a Csorgatásos festésmód volt, a projektor segítségével kivetített ágak sötétzöldes rajzolata adta az alapot, majd, gazdag zöld árnyakokkal függőleges irányban csorgatták le a színeket az alkotók. A vertikális kompozíció, a leomló lomb érzetét kelti... Búj búj zöld ág, zöld leve-

lecske nyitva van az aranykapu.... A virágokban tavasszal a szívárvány a földre költözik. A kiállításon szerepelnek virágmozaikok, melyhez az ötletet Beke Mari 77 magyar népi játék című könyvében megtalálható illusztrációk adták. A virág általában a szépség az életerő és az életöröm kifejezője. A III. évfolyamos hallgatók közös munkája, az alkotók: Horváth Izabella, Jamblich Linda, Kóti Georgina, Molnár Vivien, Nagy Anikó Anett Nagy Emese, Oláh Anna, Ónódi Klaudia Alexandra, Papp Eszter, Szántai Alexandra Tóth Ildikó, Tóth Kitti, voltak, akikkel csupán az 1. félévet töltöttük személyes jelenlétben együtt, így velük különösen fontosnak tartottam a közös alkotás megélését. A közösség együttműködő ereje ebben az alkotásban jelen van. A szíromgyűjtés a kollégák, hallgatók, a család és a Margaréta virágüzlet segítő hozzájárulásával készülhetett el. A rendezés folyamatát B. Kis Attila Tanár úr segítette, az alkotás közben a virágok szimbolikájáról, a költészetben, mesékben megjelenő szerepéről mesélt nekünk. Mindezt eredetileg a szabadba terveztük, de sajnos reggel és délután is esett az eső.

Az terveket átírta a természet, kultúrból belülről kerültünk, a tervrajzok részletei átalakultak, a szírmok színei, és a mennyiségi korlátok miatt.

pozitív tudással bővíthet és odafigyeléssel elkerülhető, kivédhető a nem megfelelő tartalmak egy része is, ami negatív hatással lehet rájuk. Hatalmas előny az internet adta lehetőségek, de a való élet adta lehetőségekről se feledkezzünk meg.

PROPSZT RITA: KISGYERMEKEK ÉS A DIGITÁLIS VILÁG KAPCSOLATA

TÉMAVEZETŐ: SZABÓNÉ DR. BALOGH ÁGOTA

Szakdolgozatom témája a 0-8 éves korú kisgyermekes okos eszköz használatának szokásai a mindennapokban. Ezek hatásai a gyermekre, előnyei és hátrányai, valamint, hogy a szülők egy kis odafigyeléssel milyen módszereket és applikációkat tudnak használni otthon a gyermekkel, hogy ezáltal fejlődhessenek. Véleményem szerint a kisgyermekkor tapasztalatszerzés fő forrásává egyre inkább az internethasználat és a különböző technikai eszközök válnak. Számos kérdéseket is vetnek fel a témával kapcsolatban. Ezek közül hármat kiemelnék. Hogyan hat a gyermek fejlődésére? Hogyan hat a személyiség kialakulásában? Számít-e a szülői példa? Ezeket a kérdéseket vizsgáltam. Dolgozatomban kitértem a generációk nevelési szokásaira, életvitelére, objektív betekintést nyújtottam a digitális világ előnyeire és hátrányaira. Mint például a fejlesztő célú alkalmazásokra, biztonsági funkcióira, arra, hogy a szülő hogyan lehet „digitális mentor”, illetve a hátrányoknál kiemeltem a személyiségfejlődésre gyakorolt hatását, valamint az internetfüggőség kockázatát. Kérdőíves kutatásom a kisgyermekes szülők körében történt, a gyermekek mennyit és milyen módon használják a különböző tömegkommunikációs eszközöket, valamint a digitális platformok és reklámok hatását a gyermekek fejlődésére. A szülők valóban irányítottan odafigyelnek, hogy hogyan használják gyermekeik az eszközöket? Így nem csupán csak arra kapom meg a válaszokat, hogy hogyan is használják és mennyit, hanem, hogy ténylegesen tudják-e a lehetőségeiket, határait. Vizsgálatomban alapvetően azt láttam és tapasztaltam, hogy a szülők szeretnének tudatosabban odafigyelni arra, hogy gyermekük mikre és milyen módon használják az okoseszközöket. De nem tudják (vagy csak jelentősen kevesen), hogy hogyan is kellene ezt hatékonyan és jól csinálni. Azt a pedagógiában alapvetően tudjuk, hogy nincsen két egyforma gyermek, és minden gyermeknél más-más megoldás a célravezető. Azonban az az egy vitathatatlan, hogy fel kell őket készíteni a digitális világ által kapott beláthatatlan tér és információ mennyiség kezelésére és használatára.

Arra a kérdésre, hogy lehet-e ezt tudatosan befolyásolni a válasz, hogy igen és kell is. Az általam vizsgált kérdések alapján, jól látható, hogy hat a gyermek fejlődésére az okoseszközök használata, és hogy a személyiség kialakulásában is nagy mértékben beleszólnak ezek a kütyük. A szülői példamutatás, pedig úgy, ahogy minden más területen, ebben is jelentős szerepet játszik, mert a gyermek utánoz. Két dolog, ami nem elkerülhető, hogy a digitális világ és tanulás nem helyettesítheti a gyermekekkel aktívan eltöltött minőségi időt, és nem fogja kiszorítani soha a pedagógiát teljes mértékben, hisz a lelki fejlődéshez szükség van emberi mintára is. Ellenben a modern világ velejárója, hogy ezeket az eszközöket nem lehet megkerülni, és az a gyermek, aki nem kap erről kellő mennyiségű információt és tapasztalatot, az olyan problémákkal szembesülhet a későbbiekben, amivel behozhatatlan hátránnyal indulhat.

PAPPNÉ VESZTERGOM ANDREA: SÁRKÖZI MÁRTA IRODALMSZERVEZŐI TEVÉKENYSÉGE A XX. SZÁZADI MAGYAR IRODALOMBAN

TÉMAVEZETŐ: DR. B. KIS ATTILA

Manapság, ha akár az irodalommal bármilyen formában foglalkozó embereket kérdezzük meg, kevesen ismerik Sárközi Márta nevét. Az a célkitűzésem, hogy a munkásságának a bemutatásával felkeltsem az érdeklődést a tevékenysége, az életútja, a személye és személyisége iránt, s ne merüljön mindez feledésbe azt követően, hogy a kortársai és a szellemi hagyatékának az őrzői közül egyre kevesebben lesznek, aki mesélni tudnának róla. Sárközi Márta személyisége és a magyar irodalom akkori éveire ható munkássága méltatlanul keveset említett tény a mai magyar irodalomtörténet kutatásait és emléktárát illetően. Sárközi Márta (lánykori nevén: Molnár Márta) Molnár Ferenc, a mindenki által ismert regény- és drámaíró egyetlen gyermekeként született, az irodalom és a művészetek szeretete meghatározta a gyermekkorát, olyan kultúrkörzében nőtt fel, s később a házasságai által olyan kultúrkörben mozgott, hogy egyértelművé vált a számára a tény: az irodalom áthatja majd az egész életét. A szó abszolút értelmében nem volt irodalmi alkotó, hiszen irodalmi alkotásokat –verseket, regényeket, drámákat, stb. – nem hozott létre. Egyetlen jegyzett könyv maradt fenn, amelynek ő a szerzője, ez se regény, inkább lányneveléssel foglalkozó, amolyan kamaszoknak íródott és praktikus tanácsokat tartalmazó gyűjtemény. Sárközi Márta munkásságának a jelentőségét a Válasz című folyóirat őrzi, amelyet Illyés Gyulával együtt indítottak újra a második világháború után, s amely mögül Illyés Gyula különböző okok miatt folyamatosan kihátrált, Mártára hagyva a lektorálás, a szerkesztés, a tehetséggondozás, a tördelés –tehát a folyóirattal kapcsolatos összes- tevékenységkörét. A Válasz neve egybeforrt Sárközi Mártáéval. Nélküle egyszerűen nem indulhatott volna újra a lap, másrészt mindaz az emberi és anyagi áldozat, amelyet Márta ebbe a lapba befektetett -sokszor erején felül, ráadásul több esetben a saját és a családja rovására történt-, tette lehetővé, hogy a folyóirat még éveken keresztül eljuthasson ahhoz a hűséges olvasói bázishoz, akik az akkori kitesztált alkotókat is olvasni szerették volna az Újhold úgymond támogatott és publikálásra engedélyezett szerzőin kívül. Az utolsó pillanatig harcolt, a rá annyira jellemző fegyvereivel: az éles eszével, a sokszor öniróniával átítatott és sokat emlegetett humorával, a lényeg-és éleslátásával.

Fontosnak tartom, hogy a munkásságának a jelentőségét bemutathassam és megőrizhessem, mert véleményem szerint mindez jelentős kordokumentum.

REJTŐ HAJNALKA ÉVA: ÓRILLOS HIEDELEMVILÁGA ÉS SZOKÁSRENDEJE A XX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN

TÉMAVEZETŐ: DR. B. KIS ATTILA

Dolgozatom célja Órtilos és a Mura-Dráva összefolyásánál élő paraszti, archaikus vidéken élő magyarok és horvátok több mint fél évszázaddal ezelőtti népi hiedelemvilágának, szokásrendjének, hagyománykincsének bemutatása. Óvodapedagógus hallgatóként – személyes érintettség okán is – különösen fontosnak tartom élővé tenni és tovább adni népünk gazdag kulturális örökségét. Mindehhez szükséges a lehető legkorábban kialakítani a gyermekek identitástudatát, nemzeti azonosságtudatuk alapjainak megteremtését. Hiszem, hogy a magyar néphagyományra alapozott neveléssel tudjuk megőrizni és továbbörökíteni saját kultúránkat, mesebeli kincsünket. Munkámban kiemelkedő szerepet kapott dr. Eperjessy Ernő (1929.) pedagógus, nemzetiségkutató, aki az 1950-60-as években fiatal tanítóként 15 éven keresztül gyűjtötte Órtilos és környékén, a néprajzkutatás számára addig terra incognitának számító területen élő magyarok és horvátok népi hiedelemvilágát, hagyománykincseit. Az általa összegyűjtött népi hiedelmek és mondák képezik szakdolgozatom szerves részét. Kutatómunkám során tanulmányoztam a néphit sajátosságát, a népi hiedelemvilág néprajzkutatók által lejegyzett tudományos elméleteit és a hiedelemrendszereket, melyeken keresztül analizáltam az órtilosi nép mitikus világképét. Feltártam a vidék színes hiedelemvilágának szimbolikus rendszerét, a kereszténység előtti világkép újkori folklórban is továbbélő maradványait, alapul véve édesanyám, nagyszüleim és a helyi adatközlők Eperjessy tanár úr által lejegyzett történeteit és meséit: helytörténeti mondák, jeles napokkal kapcsolatos hiedelmek, természeti jelenségek, természetfeletti lények, boszorkányok, szépasszonyok, garabonciások, táltosok, vízilények a Dráva mentén. Példaértékűnek nevezem a magyar-horvát lakosság szoros, interetnikus, kulturális szimbiózisát. Szót ejtek a „nehéz időkben” történt néphitgyűjtés megpróbáltatásairól is. Kuriózusként felfedem, hogy a Szentmihályhegyen élő emberek között milyen célokat szolgált a sajátos helyi kommunikációs forma, a mai ember számára ismeretlen nyelvi sajátosság, a „hujakolás”. A térségben élő egykori adatközlő lakosok – köztük anyai felmenőim – a mai napig emlékeznek a helytörténeti mondákra, legendákra. Az idő múlásával lassan eltűnik az az órtilosi generáció, amely e tudásnak a birtokában volt, ezért egyre nehezebb fellelni a hajdanán gazdag, hagyományos értéket képviselő népi hitvilág emlékeit. 2021 nyarán tett terepmunkám során azonban megbizonyosodtam afelől, hogy Órtilosban a mai napig példamutató magyar-horvát nemzetiségi identitástudattal rendelkező közösség él, akik nem hagyják elveszni ezt a kincset. Végül felhívom a figyelmet a jelenkorban élő emberek kulturális felelősségére, népi örökségünk tiszteletére, éltetésének jelentőségére, a régi szokások megtartásának fontosságára. A családi nevelés mellett az óvoda a kisgyermek közvetlen környezete, így az óvodapedagógusok elhivatottságától függ, milyen módon és minőségben neveli a gyermekeket a nemzeti, helyi hagyományok megismertetésére, átadására, a népszokások tiszteletére, mely a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés fundamentuma.

ÖLVECZKY KRISZTINA: EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS; TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK ÉS A BMI KAPCSOLATA AZ ÓVODÁBAN

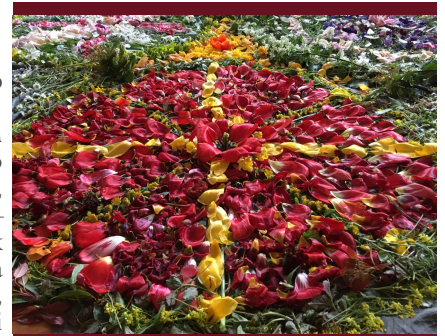
TÉMAVEZETŐ: DR. HALAI SZABOLCS

Szakdolgozatomban a civilizáció káros hatásait vizsgáltam, az elhízás okait kutatva, a helytelen táplálkozás és a mozgásszegény életmódra rávilágítva. Civilizációs betegségek közül legkiemelkedőbb az elhízás, amelyben már az óvodás korosztály is érintett. A túlsúly definiálásának leggyakrabban használt módszere a testtömeg-index (BMI) meghatározás, mely az egyén testmagasságának és testtömegének arányát méri. Kutatásom során egyrészt online kérdőíves módszert alkalmaztam, ahol a család és a gyerekek étkezési és mozgással kapcsolatos szokásaira voltam kíváncsi. Másrészt a sárkeresztesi Ficánkoló Óvodába járó gyermekek testmagasságát és testtömegét mértem meg és ebből kaptam meg a gyerekekre vonatkozó BMI-t. Ezek eredményeképp összegezve elmondható, hogy az elhízás, a gyermekek eredményeit tekintve az óvodás kor előrehaladtával folyamatosan növekvő ütemet mutat. Valamint az is beigazolódott, hogy óvodás korban a gyerekek és családjuk még odafigyelnek az egészséges táplálkozásra és gyermekük fizikai aktivitására. Dolgozatom írása során megerősítést kaptam, hogy az óvoda és a család, nevelési tevékenységével egy egészségesebb életforma megvalósításának lehetőségét alapozhatja meg.

PUHA ESZTER AIDA: FEJLESZTŐ LEHETŐSÉGEK A COVID19-VILÁGJÁRVÁNY HATÁSAINAK ENYHÍTÉSE ÉRDEKÉBEN, A BÉKÉS MEGYEI DIÁKOK ÉS PEDAGÓGUSOK KÖRÉBEN

TÉMAVEZETŐ: SZABÓNÉ DR. BALOGH ÁGOTA

Szakdolgozatom témájának a COVID19 világjárvány okozta nehézségeket szerettem volna kutatni, főként a pedagógusokra és a diákokra gyakorolt hatásokat kívántam mérni, de hamar rájöttem, hogy ez a téma annyira szerteágazó és gyakorlatilag a világon mindenkit érintő, hogy nem lehet leszűkíteni csak egy aspektusra. Kétségtől elmondható, hogy a 2019 decemberében induló pandémia örökre meghatározó hatással van mindenkire és mindenre. Sokat hallottuk, hogy a világ már soha nem lesz olyan, mint a vírus előtt, de vajon ez tényleg így van-e. Tényleg olyan hatást tudott elérni, hogy arra az emberiség még hosszú-hosszú ideig emlékezzen? Ezt nem tudom vizsgálni, de azt igen, hogy az emberben a járvány keltette szorongás, a karantén és a káosz által okozott lelki hatások, a távoktatásra való átállás, a közvetlen idegrendszeri hatások hogyan hatottak a felnőtt társadalomra és az iskoláskorú gyermekekre. A szorongás nem csak a felnőttekben erősödött és gyakran hatalmasodott el,

Az előre megtervezett középpontos centrális rajzok leegyszerűsödtek, a külső kör és a közép között új összefüggések születtek, míg végül a 3 kör is összeért, közöttük fénylő aranyos háromszög alakult.

Benne tulipán, melyben a hármasság megisméltődött. A kiállításon bemutatásra kerültek szakdolgozati kutatást kísérő alkotómunkák, bábok. Köből Lilla az idén végez, a köténybábozás intim terébe repíti el a nézőt. Mesélő tündére az álom és a mese kapujában pihen. Az ablakban egy árnyszínház látható Gyekiczki Emesétől, aki 2016-ban az OTDK különdíjasa volt. A dolgozat egyik bemutató darabja az itt látható Kiskakas gyémánt félkrajcárjának árnybábos megvalósítása.

Köszönöm a hallgatók munkáját, a kollégák támogatását, segítségét.

Versenyeredmények

VII. Országos Népdaléneklő Versenyen (ELTE TÓK Ének-zenei Tan-szék online pályázata) Kolarovszki Dóra III. helyezést kapott.

Rózsa Borka-díjat kapott (Rózsa Borka Alapítvány) Lehoczky Lilla.

„Legkiválóbb Óvodapedagógus-díjat” (GFE PK, GFE Gyakorlóintézménye) Jamblich Linda kapta.

„Legkiválóbb Tanító-jelölt-Díj 2022” (GFE PK, GFE Gyakorlóintézménye) Brád Eliza Zsanett kapta.

Kányádi Sándor versmondó és versillusztrációs versenyen (Károli Gáspár Református Egyetem Tanító-képző Főiskolai Kara versillusztráció kategóriában:

- Bálint Lilla arany fokozatú minősítést;
- Behan Gréta Ajándék, Lukács Zsuzsanna, Szabó Erzsébet ezüst fokozatú minősítéseket kaptak.

"Bajban a klíma mit tehetünk" című fotóversenyen (Szarvas Város Önkormányzata) Cs. Kiss Zsófia Félbemaradt játék április havában című képért II. helyezést kapott.

hanem a gyerekekben is. Kutatásomban arra kerestem a választ, hogyan tudtak a tanárok, diákok, szülők megbirkózni az új helyzettel, a stresszel, amit a betegség, a bezártság, a munkanélküliség okozott. Kaptak megfelelő segítséget ahhoz, hogy leküzdjék a szorongásukat? Úgy gondolom, hogy ez a téma nem csak a jelenleg is folyamatosan fennálló helyzet miatt aktuális, hanem létfontosságú lenne a megküzdés fejlesztésének oktatását bevezetni az iskolákba, a pedagógusok és a diákok körében egyaránt. A megfelelő stressz-kezelés oktatása nagyban hozzájárulhat a megküzdés erősítéséhez a karantén ideje alatt, a szülők és a tanulók vonatkozásában egyaránt. Vizsgálati módszereim közé tartoztak az általam összeállított kérdőívek, az interjúk. Az egyik kérdőív a szülők felé irányult, a másik pedig a középiskolás diákok felé. Az interjúk 23 fővel valósultak meg, akik között voltak orvosok, pedagógusok, mentálhigiénés szakemberek, pszichológusok, munkaerőpiaci tanácsadókkal. Kutatásomból kiderült, hogy az online oktatás sok szülőben és diákban kisebb-nagyobb szorongást okozott, ami hatással volt az emberi kapcsolataikra, a tanulmányi eredményeikre, mentális állapotukra. Mivel a lezárások és a bezárások hirtelen, egyik napról a másikra történtek, és így kellett áttérni az online oktatásra, a home officera, és sok esetben ezek egyszerre, egy időben történtek, nem volt elég idő a nyugalmas áttérésre. A vizsgálataim során, a kérdőíves felméréssel arra a következtetésre jutottam, hogy mind a szülők, mind a diákok, mind a pedagógusok az adaptív stressz-kezelési technikákat részben ismerik csak, és azok mellett megjelennek a maladaptív technikák alkalmazásai is (alkohol, tehetetlenség). Úgy gondolom, szükséges lenne bevezetni tematikus napokat, alkalmakat, amikor a szülőket és a gyermekeket is felkészítik a pedagógusok és egyéb szakemberek ezekre a váratlan helyzetekre, illetve a stressz megfelelő kezelésére.

URBÁN MÓNIKA: ÓVODÁSKORÚ GYERMEKEK KAPCSOLATA A DIGITÁLIS ESZKÖZÖKKEL, EZEK HATÁSAI

TÉMAVEZETŐ: SZABÓNÉ DR. BALOGH ÁGOTA

Az elmúlt évtizedek alatt rohamos fejlődésnek lehetünk szemtanúi, melynek már a legkisebbek is részesei. Ma már mindenhol körbevesz minket a digitális világ. A kisgyermek már egyre fiatalabb korban kerülnek kapcsolatba a digitális eszközökkel, ők maguk is használják, de azt is látják, hogy szüleik mennyi időt töltenek el a gép előtt ülve vagy a mobiltelefont nyomogatva. Úgy gondoltam, érdemes lenne megvizsgálni, hogy milyen is a mai óvodás gyerek, akit ennyi technikai újdonság vesz körül. Dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy a digitális eszközök használatának milyen hatásai vannak a gyermekek fejlődésére, többek között a megkésített beszédfejlődésre, mozgásfejlődésre, szociális fejlődésre. Vizsgálataimhoz kérdőíves módszert alkalmaztam, ehhez két kérdőívet készítettem. A szülői kérdőívben óvodás gyermeket nevelő szülőket kérdeztem arról, hogy gyermekük milyen digitális eszközöket, tartalmakat ismer, mennyi időt tölt ezek használatával, mire használja, észleltek-e változást a gyermek fejlődésében. Pedagógus kérdőívemben óvodai dolgozóknak tettem fel kérdéseket arról, hogy szerintük van-e összefüggés a digitális eszközhasználat és a fejlődésben megjelenő elmaradások között. A kérdőíveket digitális formában továbbítottam szülői illetve óvodai csoportokba, kitöltésük önkéntes és anonim volt. A kapott válaszok elemzésével kívántam a feltevéseimet igazolni. A válaszok összehasonlítása után összességében megállapítottam, hogy a pedagógusok véleménye várakozásaimnak megfelelő eredményeket mutatott, viszont a szülők másként látják a digitális eszközök hatásait. Néhány évvel ezelőtt az ELTE egy kutatócsoportja kezdte kutatni a digitális eszközök gyerekekre gyakorolt hatását. Saját kutatási eredményeim nem sokban térnek el a kutatócsoport eredményeitől, ami azt jelenti, hogy néhány évvel ezelőtt is már hasonló volt a helyzet a digitális eszközök hatásait tekintve. Ma már a digitális eszközöknek és tartalmaknak megvan a helye az életben, de figyelniük kell, hogy a gyerekek a nekik megfelelő módon és tartalmakra használják. Szülőként és leendő óvodapedagógusként hatalmas felelősségünk van a gyermekek nevelését illetően, nem elhanyagolható a digitális nevelés sem.

STRAUSZ ADRIEN: UTILIZAREA BILINGVISMULUI ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ CENTRATĂ PE PROIECTE, KÉTNYELVŰSÉG HASZNÁLATA AZ ÓVODAI NEVELÉSBEN PROJEKTEKEN KERESZTÜL

TÉMAVEZETŐ: DR. BIRESCU MIHAELA

Vitathatatlan, hogy a kétnyelvű oktatás komoly szakmai kihívások elé állítja az óvodapedagógusokat, és a szülőket egyaránt. Ez utóbbinak ugyanis a módszerek sikeres alkalmazásának érdekében együtt kell működni az óvodapedagógusokkal. A szülőknek nem elég csupán beírni a gyermeket egy kétnyelvű óvodába, a másodnyelv otthoni gyakorlása, használata elengedhetetlen. A gyermek az óvodában tanultakat kiegészítve így tud egy stabil alapokon nyugvó nyelvtudást elsajátítani. Az óvodák tekintetében számos módszert és véleményt ismerhetünk meg a dolgozatban azt illetően, hogy különböző metódusok miként érvényesülnek a hétköznapi életben, hogy lehet a gyerekeket bevonni minél hatékonyabban a kétnyelvű óvodai nevelésbe korosztályok szerint, illetve ezek a módszerek mennyire hatásosak a gyerekeknél. A mind Magyarországon és mind Romániában kétnyelvű óvodákban dolgozó óvodapedagógusokkal készült interjúk kiváló eszközök annak megvilágítására, hogy a különböző módszerek miként alkalmazhatók a két ország intézményeiben, illetve oda-vissza alapon a más és más kultúrából, családi összetételekből érkező gyerekek kétnyelvűsége való nevelésében. El kell ismerni, hogy vannak kevésbé hatásos módszerek, így az óvodapedagógusok nagy felelőssége a már meglévőket fejleszteni, illetve kiválasztani az adott korcsoportnak leginkább megfelelő foglalkozásokat. Az óvodapedagógusokkal készült interjúkból jól kivehető, hogy a kétnyelvű oktatás sikere jelentősen függ attól, hogy a gyerekek milyen nyelvismerettel

rendelkeznek már az óvodába lépés pillanatában, ugyanis nem mindegy, mennyire kell az alapoktól kezdeni a nyelv oktatását. Jól megfigyelhető az is, hogy a zenés, játékos foglalkozásokon keresztül már a kisebb gyerekek is egész könnyedén sajátítanak el új szavakat, ezzel fejlesztve a szókincsüket. Azonban mivel a 3 éves kiscsoportos és 6 éves nagycsoportos között jelentős még a fejlődési, érettségi eltérés, tekintettel kell lenni az adott korosztály fejleszhetőségére, mivel sok esetben más módszereket kell alkalmazni a kicsiknél, mint a nagyoknál. Egyöntetűen a projekt módszert emelték ki az óvónők országtól függetlenül, mint legkedveltebb pedagógiai metódus. Első hipotéziseim alapján elmondható, hogy minden téren elősegíti ezen technika a gyermekek kétnyelvű fejlődését, mind szókinésben, mind szociális relációkban. A gyermekek sokkal aktívabbak, jobban részt vesznek a foglalkozásokon, könnyebben beleélik magukat a kiosztott szerepkörükbe, ezáltal a megszerzett tudás jobban elmélyül bennük. Az óvodás időszakban elsajátított kétnyelvű kifejezések és szavak könnyebben begyazódnak, és szilárdabb alapot képeznek a későbbi nyelvtanulásban. A kétnyelvűséget a gyermekek kulturális közösségi életbe való bevonása révén lehet a legjobban fejleszteni, a kulturális hatású projektek figyelembevételével. Ilyen kulturális hatású projektek lehetnek a zenei, irodalmi és képzőművészeti foglalkozások. Továbbá mindenképp meg kell említeni a népművészet, népszokások fontosságát, amiken keresztül még jobban el tudja sajátítani a nyelv és műltbéli tradíciók szeretetét, továbbvitelét, ezáltal öregbítve az adott nemzet kulturális szokásait. Ezekre jó példák a nemzetiségi óvodákban, amikor képviselőbe öltözve tartják meg egy az adott kisebbség jellegzetes ősi hagyományokkal rendelkező ünnepségét, mint például a román nemzetiségi óvodákban a „Mărțișor”. Nyelvtanulás az adott nyelv kultúrájának megismerése nélkül nem is lehetséges, hiszen a nyelvérzék, a nyelv lüktetése is szokások révén keletkezik. Mindent figyelembe véve bátran megállapítható az a tény, hogy kétnyelvű óvodapedagógusnak lenni valóban egy olyan feladat, ami szélesebb látókört és szakmai felkészültséget igényel az egy nyelvű óvónéihez képest. A gyerekek szokásos napi rutinjait is már annak tükrében kell kialakítani, hogy abban érvényesüljenek a kétnyelvűségre való nevelés szabályai, ezáltal könnyebben elsajátítják a hétköznapokban is gyakran előforduló szavakat, cselekvéseket az adott nyelven. Kétnyelvűnek lenni csak előnyt jelenthet, hiszen a tapasztalatok azt mutatják, hogy pozitív kihatással van a további nyelvek tanulására.

PÓKA-TÓTH MELINDA: NÉPI KISMESTERSÉGEK MEGJELENÍTÉSÉNEK LEHETŐSÉGI AZ ÓVODAI NEVELÉSBEN

TÉMAVEZETŐ: DR. KATONA KRISZTINA

A 21. században, különösen az utóbbi évtizedekben, veszélybe került nemcsak a magyar, hanem a világ kulturális öröksége is. Az évszázadokon át őrzött hagyományrendszerekből kiolvasható a magyarság története, lelkülete, mentalitása. Mindenkinél, aki a nevelés, oktatás területén dolgozik, részt kellene vállalnia a nemzeti műveltség átadásában terjesztésében. A népi tudás, népművészet, néphagyomány rendkívül sokrétű, mindenki megtalálhatja benne a számára legérdekesebb területet, éppen ezért átörökítése nélkülözhetetlen. Ennek a célnak az eléréséhez az intézményes nevelésben talán az egyik legfontosabb állomás az óvoda. Az óvodában rendkívül sokat tehetünk annak érdekében, hogy már a kisgyermekkorban is kialakuljon a népi hagyományok tisztelete, a megismerési folyamat pedig rengeteg örömforrást is jelenthet számukra. Az óvodai kézműves tevékenységek, valamint a játéktevékenységek során a gyermekek megtanulhatják, mi volt régen, hogy akkoriban is mindennek rendje volt a paraszti világban, továbbá azt is, hogy az általuk készített tárgyak, játékok alapanyagait megtalálhatók az őket körülvevő természetben. Dolgozatomban egyrészt a témára vonatkozó szakirodalmat tekintettem át, majd arra helyeztem a hangsúlyt, hogy bemutassam a szövést mint mesterséget és annak felhasználási lehetőségeit az óvodai nevelésben. Írásomban ennek állomásait vezetem végig, melynek első állomása egy szövőmesterrel készített interjú volt. Ezután a gyerekekkel egy közös látogatás a szövőműhelyben, ahol a gyermekek játékos módon ismerkedhettek meg a szövésszervezővel, gyakorlatával. A látogatást különböző tevékenységek követték immár óvodai környezetben: szabadjáték idejében a fonalakkal való megismerkedés, gombolyítás, sodrás, fonási technikák alkalmazása, majd eljuttattak a gyerekek odáig, hogy önállóan szöthettek a saját maguk által elkészített eszközök segítségével. A dolgozatom gyakorlati részének összeállítása lehetőséget adott számomra, hogy a mai ingergazdag, rohanó világból kiszakadva, egy kicsit visszarévedjek a múltba, s egy nyugodtabb, letisztultabb világban találjam magam. S ami számomra a legörvendetesebb volt, hogy nemcsak engem ragadott magával a szövésség mint ősi mesterség, hanem a részt vevő gyermekekre is jelentős hatással volt. Szenzitívebbé váltak az ősi eszközök, technikák, kézzel készült tárgyak, hagyományok ápolása iránt. Az elsajátított technikáknak köszönhetően pedig láthatóan fejlődött finommotorikájuk, ritmusérzékük, kibontakoztak matematikai képességeik.

MATUS-PATUCZ VIKTÓRIA HAJNALKA: KÉPESÉGFELJESZTÉS LEHETŐSÉGE BEE-BOT ROBOT SEGÍTSÉGÉVEL

TÉMAVEZETŐ: SZABÓNÉ DR. BALOGH ÁGOTA

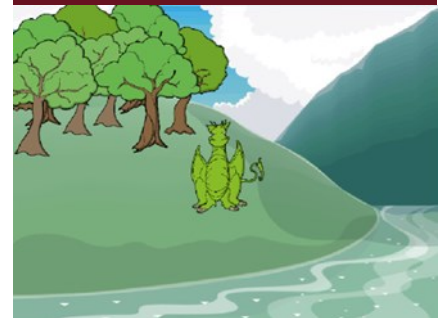
Dolgozatom célja, a képességfejlesztés és a téri tájékozódás fejlesztése digitális eszköz segítségével, ezen belül a BEE-BOT padlórobottal az óvodáskorban. Fontosnak tartom, hogy a gyerekek az okos eszközöket fejlesztés céljából használják és ne csak unaloműzés végett. Már óvodáskortól lehet használni a robotmehcskét, különböző feladatokra, szituációkban is, könnyen programozható a BEE-BOT. A BLUE-BOT robotot már nem csak a hátán található gombokkal lehet beprogramozni, hanem Bluetooth segítségével is, ez a robot több lépést tud már. Hazánkban is egyre nagyobb teret kapnak a robotok, különböző területeket tudnak a gyerekeknél fejleszteni, közben játékosan tanulnak. A szakdolgozatom során 2 csoportot

Hallgatónk mesél

TOLNAI DÓRA VIKTÓRIA:

A KIS SÁRKÁNY MESÉJE

Hol volt, hol nem az Óperenciás tengeren is túl élt a magányos kis sárkány. Nagyon kedves volt, de nincsenek barátai mert aki meglátta megjegydte tőle és elszaladt.

Az erdőben élt egy faházikóban. Csak magával beszélgetett, egyedül szomorúan teltek a napjai.

Egyik este mikor a tóhoz ment inni, leült és elkezdett hangosan gondolkodni.

Vajon miért vagyok ilyen? Miért nem szeret senki? - ahogy így gondolkodik hangos kiabálásra lesz figyelmes.

- SEGÍTSÉG - kiabálja valaki.

Mikor észrevette, hogy egy ember fuldokol a vízben.

- Oh istenem segítenem kell. És már szaladt is.

A sárkány kimentette a bajbajutottat a vízből mikor látta, hogy az illető egy királynő.

- Oh köszönöm kedves sárkány, hogy segítettel rajtam - mondta a királynő.

A sárkány meglepően nézet és így szólt:

- Nagyon szívesen, és én köszönöm, hogy nem félsz tőlem.

- Oh, miért félnék, hiszen megmentetted az életem. Ha megengeded, lehetnénk barátok.

Így szól a sárkány:

- Persze ezer örömmel, soha se volt még senki sem a barátom.

- Ne búsulj kis sárkány, mi is a neved?

- Simon vagyok - feleli a kissárkány

-Én pedig Szófia hercegnő, de szólíts csak Szófiának.

- Rendben! - felelte a kissárkány

Ez a nap után gyakran találkoztak és sokat beszélgetek. Még ma is barátok ha megnem haltak. Itt a vége fuss el véle!

Tanulság ne ítéljünk meg senkit a külseje alapján, mert soha nem tudhatjuk, mikor szorulunk segítségre.

Lehet, hogy pont az az illető fog nekünk segíteni, akit mi megítéltünk.

vizsgáltam a Narancsliget Óvodában, volt egy kísérleti csoportom (Süni csoport 6 fő) és volt egy kontrol csoportom (Mókus csoport 7 fő). Azt feltételeztem, a Bee-bot segítségével a vizsgált csoportban a gyermekek téri tájékozódása, az irányok megismerése és a logikus gondolkodása gyorsabban és jobban fejlődik, mint a kontrolcsoportban. Az első alkalommal csak a vizsgált csoportommal játszottunk a méhecskével, a második alkalommal a kontrolcsoport is jelen volt. A következő 3 alkalommal csak a vizsgált csoporttal játszottunk, készítettünk új táblát, nehezítettünk a lépéseken. a 6. alkalommal a vizsgált és a kontrol csoporttal ugyan a pályával játszottunk, mint az első közös alkalommal. A vizsgált csoporton látszott a fejlődés, gyorsabban, több lépésben programozták a méhecskét, a tér irányokat is jobban tudták, mint a kontrol csoportban lévő gyerekek. A kutatás alatt 7 óvodapedagógussal készítettem interjút, arról kérdeztem őket, hogy használnak-e bármilyen IKT eszközt, ha igen miket, van-e aki BEE-BOT robotot használ hogyan használják, látják a gyerekek a fejlődést, a gyerekeknek milyen a hozzáállása az eszközhöz. A BEE-BOT méhecskét a későbbiekben nem csak az iskolaelőkészítő gyerekekkel szeretném használni, hanem csoportszinten is szeretném beleépíteni egyes tevékenységekbe.

Hallgatói képregények

AMBRUS IZABELLA: A KUTYA

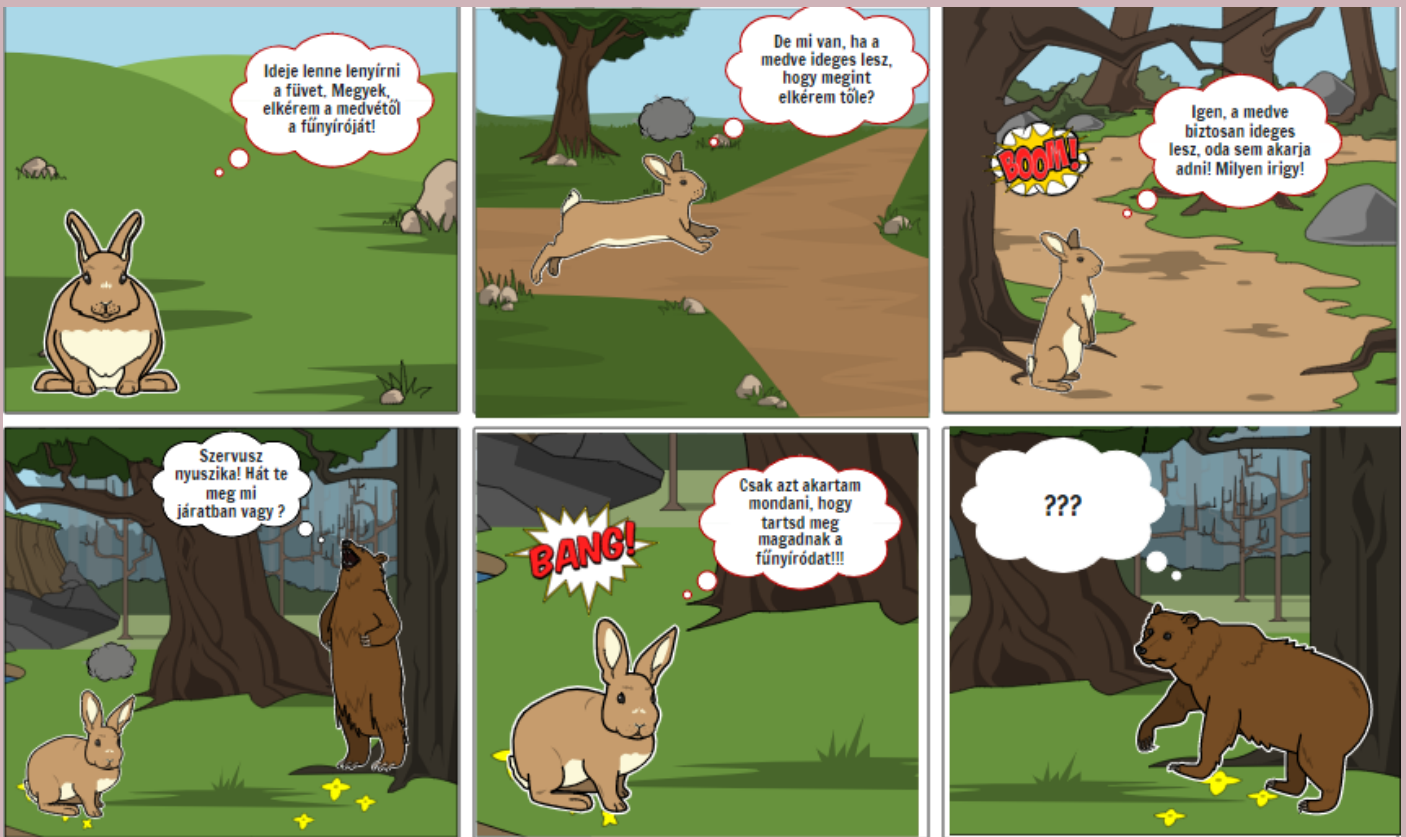

NAGY NIKOLETT: TEGEZ

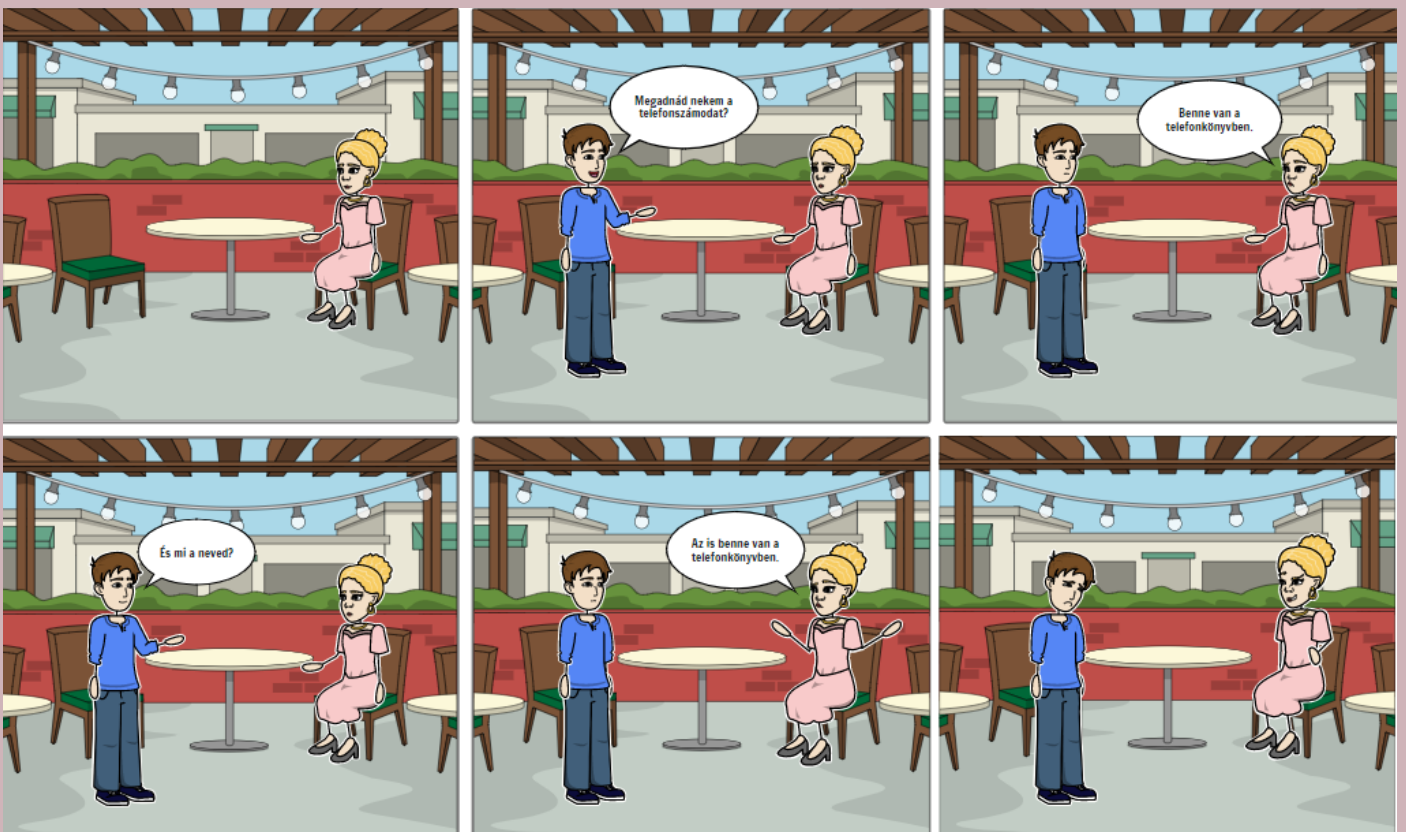

VARGA LILI: APUKA?

SZABÓ ZITA: ISMERKEDÉS

Kiadó:
Gál Ferenc Egyetem, Pedagógiai Kar
5540 Szarvas, Szabadság út 4.

Szerkesztők:
Dr. Katona Krisztina
Lonovics László
Szabóné Dr. Balogh Ágota

